

CAPUT V.

Probatur eadem veritas testimonii Patrum, qui ante Pelagianam hæresim exortam scripserunt.

Secundo loco confirmanda est veritas testimonii, ac traditione Ecclesie. Ac primo afferemus testimonia Patrum illorum, qui ante Pelagianam hæresim exortam scripserunt. Deinde addemus Ecclesie decreta, quæ proprie hæresim istam damnaverunt.

Primus igitur prodeat S. Dionysius Areopagita, qui in lib. de Eccles. hierarch. cap. 3, part. 3, peccatum primi hominis toti nature humanæ adscribit: « Humanam, inquit, naturam, initio stolidè a divinis beneficiis prolesam, obnoxia passionibus variis vita suscepit, et mortis corruptibilis finis. Quippe perniciosa illa a vera bonitate defectio, et sacræ in paradiso legis prævaricatio eam, quæ sponte sua blande mulcentibus, atque infestis adversarii fraudibus cedens vitale excuserat jugum, his quæ sunt divinis bonis contraria tradidit. » Quibus verbis Dionysius primum docet, humanam naturam divinis beneficiis, quæ in creatione acceperat spoliatam, obnoxiam factam esse passionibus quoad animam, et morti, quoad corpus. Deinde rationem reddit hujus spoliationis, ac dicit, id factum esse, quia natura humana sponte cedens fraudibus Satanae vitale jugum excussit. Ista enim defectio a vera bonitate tradidit eam his, quæ sunt contraria divinis bonis, id est, passionibus et mortalitati.

Ubi vides S. Dionysium non solum penam, sed etiam culpam toti nature tribuere. Quod idem paulo infra his verbis docet: « Oberrens itaque (natura humana) et a recto itinere ad eum, qui veraciter Deus est, tendente aversa, et perditis, atque maleficus turmis subjecta, minime advertit, se pro Diis, atque amicis, infestis hostibus fuisse obsecutam. »

Secundus testis prodeat S. Ignatius, qui in epist. ad Trallianos ita loquitur: « Vos ergo succincti mansuetudine imitatores estote passionum Christi, et dilectionis ejus, qua dilexit nos, dans semetipsum pro nobis, ut nos sanguine suo mandaret ab antiqua impietate. »

Tertius sit S. Justinus Martyr, qui in dia-

logo cum Tryphone sic ait: « Ad amnem eum non ideo venisse pro comperto habemus, quod vel Baptismi lavatione, vel Spiritus in specie columbae adventu opus ei fuerit sicut nec nasci, et crucifigi propter functionis hujusmodi indigentiam sustinuit: sed humani generis causa, quod per Adam in mortem, et fraudem, seductionemque serpentis conciderat, ut interim propriam pro semaligne agentis, cuiusque culpam taceam. » Hic videmus, non solum mortem, sed etiam serpentis seductionem toti generi humano communem esse, et Christum crucifixum esse pro peccato, tum communi toti nature humanæ, tum propriis uniuscujusque, id est, pro peccato tum originali, tum actuali.

Quartus sit S. Irenæus lib. v. cap. 17: « Delevit, inquit, chirographum, debita nostra, affigens illud cruci, ut quemadmodum per lignum facti sumus debitores Deo, per lignam accipiamus debiti remissionem. » Vide eundem lib. iii. cap. 20. et rursus alium locum apud Augustinum lib. i. in Julianum cap. 2.

Quintus sit Tertullianus, qui in lib. de anima, cap. 40. sic ait: « Omnis anima eo usque in Adam censetur, donec in Christo recenseatur: tandiu immunda, quamdiu recenseatur. Peccatrix autem quia immunda. »

Sextus, Origenes homil. 8. in Levitic. « Quæcumque anima, inquit, in carne nascitur, iniquitatis, et peccati sorde polluitur, propter quod dictum est: Nemo mundus a sorde, nec infans, cuius est unius diei vita super terram. »

Septimus, S. Cyprianus lib. iii. epist. 88. ad Fidum: « Infans, inquit, recens natus nil peccavit, nisi quod secundum Adam carnaliter natus, contagium mortis antiquæ prima nativitate contraxit. »

Octavus, S. Athanasius serm. in illud: « Omnia mihi tradita sunt », sub initium: « Postquam, inquit, peccaverat, et lapsus fuerat homo, ejusque lapsu perturbatis omnibus, mors invaluisse ab Adam usque ad Christum, terraque excretioni data esset, infernus apertus, paradiso clausus, celum infensum, et tandem corrupto, et interempto homine invaluisse diabolus contra nos etc. »

Nonus, S. Hilarius, qui in explicatione Psal. 118. exponens illa verba ad finem totius Psal.: Vivet anima mea, et laudabit te, sic ait: « Vivere se in hac vita non reputat, quippe qui dixerit: Ecce in iniquitatibus

conceptus sum, et in delictis peperit me mater mea. Scit se sub peccati origine, et sub peccati lege esse natum. »

Decimus, S. Basilius, qui in expositione Psal. 32. explicans illud: « Diligit misericordiam, et iudicium, miscericordia Domini » plena est terra: Nequit, inquit, homo mundo corde, ac liber omnino a sorde peccati inveniri, etiamsi unius diei tempore supra terram vixerit. Quamobrem si quis videat quotidie malitiam invalescentem, ac depascentem homines, et fragile genus hominum mille mortibus delictorum gratia dignum, tanto admirabitur magis divitiis bonitatis divinæ tolerantia, et longanimitatis. » Vide alium locum ejusdem apud Augustinum lib. i. in Julianum cap. 2.

Undecimus, S. Ambrosius, qui in Apologia David cap. xi. sic ait: « Antequam nascamur, maculamur contagio; antequam usuram lucis, originis ipsius excipimus injuriam, in iniquitate concepimur. » Et infra: « Merito David deploravit in se ipsa inquinamenta nature, quod prius inciperet in homine macula, quam vita. » Item lib. i. de penitentia cap. 2. sic ait: « Omnes homines sub peccato nascimur, quorum ipse ortus in vitio est, sicut habes lectum dicente David: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. » Vide alia multa loca etiam clariora apud Augustinum lib. i. in Julianum cap. 2. et lib. de nuptiis, et concupiscentia, cap. 35. et lib. i. ad Bonifacium, cap. 11.

Duodecimus, auctor comment. in epist. B. Pauli, quæ S. Ambrosio tribuuntur. Is enim, ut Ambrosius a viris doctis esse creditur, ita equalis Ambrosii sine dubio fuit. Vixit enim tempore Damasi Papæ, ut ipse testatur in comment. cap. 3. prioris ad Timotheum. Hic igitur auctor in comment. cap. 5. ad Romanos, sic ait: « Manifestum est itaque in Adam omnes peccasse, tamquam in massa, ipse enim per peccatum corruptus, quos genuit, omnes nati sunt in peccato. Ex eo igitur omnes peccatores, quia ex ipso sumus omnes. » Item in comment. cap. 4. ad Hebræos: « Juxta similitudinem carnis sine peccato, quia natura, quam veram suscepit, similis est carnis nostræ, peccata vero nequaquam habuit, quæ caro nostra de parentibus contraxit, quia tale fuit originale peccatum in carne primi hominis, unde et pœna, et remedium fieri potuisset. »

Tertius decimus, Cyrillus Hierosolymitanus catechesi 2: « Per hunc, inquit, Pater

noster Adam pulsus est, et pro paradiso admirando quodam modo sponte sua fructus ferente, terram spiniferam accepit. Quid igitur (dixerit aliquis) decepti perimus: numquid non est deinceps salus? cecidimus, an non licet resurgere? »

Quartus decimus, S. Gregorius Nazianzenus orat. 3. de pace, sic ait: « Totus lapsus sum, atque ex primigeni hominis inobedientia, et diaboli fraude condemnatus sum. » Et in 2. oratione in S. Pascha, dicit, nos omnes ab initio per peccatum lapsos. Vide etiam alia loca apud Augustinum lib. i. in Julianum cap. 2.

Quintus decimus, S. Hieronymus in commentario cap. 6. Osee Prophete: « Et ibi, inquit Deus, hoc est in Paradiso, omnes prævaricati sunt in me, et in similitudinem prævaricationis Adam. Non enim mirum, si quod in parente præcessit, etiam in filiis condemnatur. » Item in commentar. cap. 2. Michæ: « Unusquisque nostrum cum Adam de paradiso cecidit, et in hujus mundi captivitate versatur. » Vide alium locum apud Augustinum loco citato.

Sextus decimus, Rufinus in comment. Psal. 1: « Ego, inquit, conceptus contraxi meum iniquitatem originalis delicti. Numquid de adulterio David natus erat, de Jesse justo viro, et conjuge ejus? Quid est ergo quod se dicit, in iniquitatibus conceptum esse, nisi quia detrahitur iniquitas ex Adam? nemo nascitur, nisi trahens culpam, et culpæ penam. » Fortasse Rufinus hæc scripsit post hæresim Pelagianorum exortam: tamen placuit ejus testimonium hic adscribere, quia vixit idem auctor etiam ante illud tempus.

Septimus decimus, S. Siricius Papa, in epist. 1. ad Himerium cap. 2. sic ait: « Infantibus, qui ne dum loqui valent per aliam, vel his, quibus in qualibet necessitate opus fuerit sacra unda Baptismatis, omni volumus celeritate succurri, ne ad nostrarum perniciem tendat animarum, si negato desiderantibus fonte salutari unusquisque exiens de sæculo, et regnum perdat, et vitam. »

Decimus octavus, S. Joannes Chrysostomus in homil. ad Neophytos: « Venit, inquit, semel Christus, invenit nostrum chirographum paternum, quod scripsit Adam. Ille initium induxit debiti, nos fœnus auximus posterioribus peccatis. » Sic enim vertit verba de verbis S. Augustini lib. i. in Julianum, ubi etiam diligenter notavit, Chryso-

stomum non fuisse contentum dicere, «chyrographum paternum,» sed addidisse, «nostrum,» ut intelligeretur, ad nos etiam pertinere, et nostrum esse ipsum Adæ peccatum. Alia loca Chrysostomi vide inferius cap. 9. ubi salvantur argumenta.

Decimus nonus, S. Augustinus in lib. 1. ad Simplicianum (quem scripsit antequam Pelagiana hæresis orta esset, ut ex retractationibus perspicuum est). Nam in eo lib. quæst. 1. sic ait: «Illud est ex pœna originalis peccati, hoc est ex pœna frequentati peccati, cum illo, in hanc vitam nascimur; hoc, vivendo addimus.» Et rursus quæst. 2: «Sunt igitur omnes homines, quandoquidem ut Apostolus ait, in Adam omnes moriuntur, a quo in universum genus humanum origo ducitur offensionis Dei, una quadam massa peccati, supplicium debens divine, summæque justitiæ, quod sive exigatur, sive donetur, nulla est iniquitas.» His addi possunt Reticius et Olympus, duo veteres Patres, quorum opera non extant, sed eorum testimonia citat S. Augustinus lib. 1. in Julianum cap. 2. Habemus igitur auctores supra viginti, qui futuram Pelagianam hæresim de peccato originali redarguendo, ac refellendo prævererunt.

CAPUT VI.

Probatæ eadem veritas ex definitione Ecclesiastica.

Nunc afferemus judicia non singulorum hominum, sed ipsarum Ecclesiarum, sive Conciliorum, quibus error ille Pelagii, Coelestini et Juliani, quem Faber, Erasmus et Zwinglius nostro sæculo renovarunt, publice damnatus fuit. Habemus autem judicia totius orbis terrarum.

Primum enim in Oriente Concilium Palessinum, Episcoporum 44. errorem hunc ita damnavit, ut Pelagium ipsum ad eundem errorem damnandum compulerit. Meminit hujus Synodi S. Augustinus lib. 1. in Julianum cap. 2. epist. 106. et alibi.

Deinde in Occidente habemus ex Africa Concilium Milevitanum, quod in 2. can. ita statuit: «Placuit, ut quicumque parvulos recentes ab uteris matrum baptizandos negat, aut dicit, in remissionem peccatorum eos quidem baptizari, sed nihil ex Adamo tra-

here originalis peccati, quod lavacro regenerationis expietur, anathema sit.»

Habemus item ex Africa Concilium Carthaginiense nationale frequentissimum, Episcoporum videlicet 247, quod post confirmationem a Zozimo summo Pontifice obtentam, a toto orbe receptum fuit, ut refert S. Prosper in Chronico ad annum 420.

Ex Hispania habemus Concilium Toletanum VI. can. 1. ubi sic legimus: «Ex his tribus divinitatis personis solum Filium fatemur ad redemptionem humani generis propter culpam debitam, quæ per inobedientiam Adæ originaliter, et nostro libero arbitrio contraximus, resolvenda, a secreto Patris, arcanoque prodisse, et humanitatem sine peccato de sancta semper Virgine assumpsisse.» Vide etiam Concilium Toletanum XII. can. 2.

Ex Gallia habemus Concilium Arausicanum II. canon. 2. ubi sic legimus: «Si quis soli Adæ prævaricationem suam, et non ejus propagini asserit nocuisse; aut certe mortem tantum corporis, quæ pœna est peccati, non autem et peccatum, quod est mors animæ, per unum hominem in omne genus humanum transisse testatur, injustitiam Deo dabit, contradicens Apostolo dicenti. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors pertransiit etc.»

Ex Germania habemus Concilium Moguntinum, can. 5. ubi sic legimus: «Hoc primorum hominum peccatum propagatione in omnes homines transit, et secum pœnam suam trahit, ut sint omnes homines iræ Dei, damnationis, et mortis rei, et ad peccatum proni.»

Ex Italia habemus responsa veterum summorum Pontificum, Innocentii, Zozimi, Coelestini, Leonis, Gregorii. Nam B. Innocentius I. exortum errorem istum, tempore sui Pontificatus, aperte damnavit, ut Augustinus testatur lib. 1. in Julianum cap. 2. et epist. 157. Extat autem epist. ejusdem Innocentii ad Concilium Milevitanum, in qua confirmat ejus Concilii decreta, et inter alia sic loquitur: «Si ergo nihil volunt officere non renasci, fateantur necesse est, nec regenerationis sacra fluentia prodesse etc.» B. Zozimi epist. ad Episcopos totius orbis non extat, sed ejus hæc verba recitat S. Augustinus in epistola 157. ad Optatum: «Fidelis Dominus in verbis suis, ejusque Baptismus re, ac verbis, id est, opere, confessione, et remissione

vera peccatorum, in omni sexu, ætate, conditione generis humani, eandem plenitudinem tenet. Nullus enim nisi qui peccati servus est, liber efficitur, nec redemptus dici potest, nisi qui vere per peccatum fuerit ante captivus, sicut scriptum est: Si vos filius liberaverit, vere liberi eritis. Per ipsum enim renascimur spiritualiter, per ipsum crucifigimur mundo: ipsius morte mortis ab Adam omnibus nobis introductæ, atque transmissæ universæ animæ illud propagatione contractum chyrographum rumpitur, in quo nullus omnino natorum, antequam per baptismum liberetur, non tenetur obnoxius.» Post hæc verba recitata ita subjungit Augustinus: «In his verbis Apostolicæ sedis tam antiqua, atque fundata, certa et clara est Catholica fides, ut nefas sit de illa dubitare Christiano.»

B. Coelestinus in epistol. ad Gallos prima, post finem epistolæ annectit aliquot capitula, quibus quiddam contrarium est, minime Catholicum habendum esse pronuntiat, in 4. cap. sic ait: «In prævaricatione Adæ omnes homines naturalem possibilitatem, et innocentiam perdidisse.» In cap. 12. securus loquitur: «Illud quod circa baptizandos in universo mundo sancta Ecclesia uniformiter agit, non otiosio contemplamur intuitu, cum sive parvuli, sive juvenes ad regenerationis veniunt Sacramentum, non prius fontem vitæ adeunt, quam exorcismis, et exsufflationibus clericorum, spiritus ab eis immundus abigatur: ut tunc vere appareat, quo modo princeps mundi hujus mittatur foras, et quo modo prius alligetur fortis, et deinceps vasa ejus diripiantur in possessionem translata victoris, qui captivam ducit captivitatem, et dat dona hominibus.»

S. Leo I. epist. 86. ad Nicetam Aquileiensem ita loquitur: «Sed ab istis ideo per naturalem industriam dicitur præveniri, ut quæ ad gratiam proprio clara sit studio, nullo videatur peccati originalis vulnere sauciata. Ideo etiam parvulos dicunt, si sine Baptismo hinc de sæculo exierint, non posse damnari, neque reos in peccato Adæ teneri, sed ad regnum, vel ad vitam æternam sine ulla cunctatione venire, cum Apostolus dicat. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines pertransiit, propter quod et ipsi parvuli baptizantur.»

S. Gregorius in epist. 53. lib. VII. ad Secundinum: «Illud, inquit, incertum non est, quia nisi sacri Baptismatis gratia fuerit renatus homo, omnis anima originalis peccati vinculis est obstricta.» His accedunt postremo Concilia universalia duo, Florentinum et Tridentinum, quorum illud in litteris unionis sic docet: «Illorum autem animas, qui in actuali mortali peccato, vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, penis tamen disparibus puniendos.» Istud autem sess. 5. in decreto de peccato originis, ad verbum repetit decreta Conciliorum veterum Milevitani et Arausicani. Quæ cum ita sint, nulla omnino remanet de fide Catholicæ Ecclesiæ dubitatio: ut non poterint Erasmus, Faber, Zwinglius atque Anabaptistæ sine incredibili temeritate errorem toties damnatum, iterum innovare.

CAPUT VII.

Res eadem rationibus confirmatur.

Sed accedant postremo etiam rationes, ex variis principiis ductæ. Prima ratio ducitur ex Baptismo, eaque invicta prorsus et insolubilis, qua veteres passim usi sunt. Infantes continuo baptizandi sunt, si periculum sit, ne in ea ætate moriantur, ut ex Apostolica traditione docet S. Dionysius in lib. de Ecclesiast. Hierarchia cap. ult. Origenes hom. 8. in Leviticum, B. Cyprianus lib. III. epist. 8. S. Hieronymus lib. 3. adversus Pelagianos extremo, S. Augustinus lib. IV. de Baptismo contra Donatistas, cap. 24. neque id Pelagianum, Zwinglium, vel Erasmus negaverunt: et semper in Ecclesia fuit hæc sollicitudo fidelium, ut diligentissime providerent, ne quis omnino, sive adultus, sive infans absque Baptismo decederet, ut perspicuum est ex epistola Siricii, supra citata, ad Himerium cap. 2. et ex epist. 28. S. Augustini, ad S. Hieronymum. Et præter Apostolicam traditionem habemus verbum ipsum scriptum, quod ea traditio nobis explicuit clarior: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, et Spiritu sancto, non potest intrare in regnum Dei, Joan. III (4).*

Certum autem est, Baptismum dari ad remissionem peccati. Nam qui baptizantur,

(1) Joan. III, 3.

renascantur ex aqua, et Spiritu sancto, Joan. iii. Cur autem renasci debet per gratiam, cuius generatio corrupta non fuit per peccatum?

Item qui baptizantur, moriuntur peccato et resurgunt: *Ut in novitate vitæ ambulent*, Rom. 6. Quomodo vero mori potest peccato, qui peccatum nullum habet? Rursus qui baptizantur, mundantur et lavantur. Ephes. v: *Mundans lavacro aquæ in verbo vitæ*. Tit. iii: *Per lavacrum regenerationis, et renovationis etc.* Actor. xxii: *Ablue peccata tua invocato nomine ipsius*. Qui autem fieri potest, ut mundetur, et lavetur, qui sordes, aut maculas nullas habet?

Denique idem ostendit forma Baptismi. Sive enim per formam intelligamus verba illa: *Ego te baptizo etc.*, sive symbolum illud externum, quod est similitudo rei internæ, falsa erit forma Baptismi, ut Concilia allegata testantur, si Baptismus non datur in remissionem peccatorum. Nam quid est: *Ego te baptizo*, nisi, ego te lavo, vel mundo juxta Scripturas definientes Baptismum, lavacrum regenerationis, quo mundamur in verbo vitæ? Quid vero significat symbolum illud externum, quo mergimur in aquam, e-mergimus ex aqua, nisi (ut Apostolus ipse docet, Roman. vi.) *Morinos peccato, ut resurgamus iustitia?* Quare dubitari non potest, quin infantes, quibus necessarium esse baptismum ex verbo Christi et Apostolica traditione monstratum est, peccatum habeant quod secum ex utero matris adduxerint.

Secunda ratio dicitur a cæremoniis Baptismi antiquissimis, et in Ecclesia universa celebratis exorcismo videlicet et exsufflatione. Quo argumento utitur passim S. Augustinus, ut lib. 1. de peccatorum meritis et remission. cap. 34. lib. 1. de nuptiis et concupiscentia, cap. 20 et lib. vi. in Julianum, cap. 2. utuntur etiam Celestinus Papa in epistol. ad Gallos, et alii posteriores. Nam Pelagiani reprehendere nec poterant, nec audebant usum universæ Ecclesiæ, quo per exorcismum, et exsufflationem ab infantibus baptizandis spiritus immundus abigitur. Sic enim scribit Augustinus lib. vi. in Julianum cap. 2: «Id tu commemorare timuisti, tamquam ipse a toto orbe exsufflandus esses, si huic exsufflationi, qua princeps mundi a parvulis ejicitur foras, contradicere voluisses.» Quod si

spiritus immundus infantes ante Baptismum possidet negari non potest, quin eos per peccatum captivos teneat. Neque enim permitteret Deus creaturam suam a diabolo possideri, nisi sibi eam per peccatum ipse antea subjecisset. A quo enim quis superatur, ejus et servus efficitur.

Tertia ratio ex circumcisionis mysterio. Circumcisio siquidem, ex sententia S. Augustini lib. xvi. de Civ. Dei cap. 27. S. Gregorii lib. iv. Moralium cap. 2. S. Bernardi in epist. 77. et Innocentii III. cap. Majores, de Baptismo. et ejus effectu, ad peccatum originis purgandum instituta fuerat: ex aliorum vero sententia, si non ad tollendum peccatum originale, certe ad significandam ejus purgationem referebatur. Nam ideo in eo membro fieri jussa est, in quo evidentiis peccati illius effectus apparet, et per quod genus humanum carnaliter propagatur, et propagatione inficitur. Vide Augustinum tractat. 30. in Joannem.

Quarta ratio ex pœna peccati. Mors pœna peccati est, ut ex eo constat, quod dictum est primo parenti: *Quacumque die comederis ex eo, morte morieris*, Genes. iii. Moriantur autem omnes, et ipsi etiam infantes, qui propria voluntate nihil egerunt boni vel mali, igitur peccatum quoddam infantibus inest, quod non committitur propria voluntate, sed ipsa propagatione a parentibus trahitur.

Neque responderi potest, mortem fuisse pœnam Adamo, filiis autem non esse pœnam, sed infortunium et calamitatem, quemadmodum cum quis ob culpam suam ad inopiam redactus, filios pauperes gignit, ipsi quidem inopia pœna peccati est, filiis autem infelicitas et miseria.

Hoc, inquam, responderi non potest. Nam Deus per Ezechielem testatur, se non affligere filios ob culpas parentum. Sic enim legitur Ezechielis xviii. *Quid est, quod parabola istam vertitis in proverbium in Israel, dicentes: Patres comederunt was acerbas, et dentes filiorum obstupescunt? Vico ego, dicit Dominus, si erit ultra vobis parabola hæc in proverbium in Israel: Ecce omnes animæ mea sunt, ut anima patris, ut anima filii mea est: Anima quæ peccaverit, ipsa morietur, filius non portabit iniquitatem patris, nec pater portabit iniquitatem filii.*

Neque huic loco repugnat quod legitimus in

Exod. cap. xx: *Ego sum Dominus Deus tuus, fortis, zelotes visitans peccata patrum in filios tertiam et quartam generationem* (1). Nam Deus punit peccatum patrum in filiis non semper, sed tunc solum, cum filii imitantur peccata patrum, ut docent S. Patres, Hieronymus in comment. ad cap. 18. Ezechiel. Augustinus in Psal. cviii. in illa verba: *In memoriam redeant iniquitas patrum ejus* (2). Et in lib. cont. Adimantum cap. 7. Chrysostomus hom. 29. in Genesim, tractans illud: *Maledictus puer Chanaan*, et hom. 75. in Matth. Gregor. lib. xv. moral. cap. 22. et Thomas in 1. 2. q. 87. art. 8. Quos sequuntur fere omnes recentiores, et hoc ipsum indicat Scriptura, cum ait: *His qui oderunt me*; non enim simpliciter Deus dicit, se puniendum peccata patrum in filiis, sed in iis qui eum oderunt.

Itaque non puniantur filii pro patribus, quasi non mereantur eam pœnam peccata filiorum, aut magis puniantur quam meriti sunt, sed quia nisi precessissent peccata parentum, Deus eos fortasse non punivisset in hoc mundo, sicut parentes eorum non punivit. Cum igitur infantes non sint rationis capaces, ac per hoc non imitentur peccata patrum, et tamen puniantur pœna omnium gravissima, quæ est mors temporalis, et æterna, sequitur necessario, ut habeant, aliud quod peccatum, ob quod juste puniantur, et hoc est, quod originale vocamus.

Quocirca S. Paulus absolute pronuntiat, *Mortem stipendium esse peccati*, ad Rom. vi. et, *Aculum mortis esse peccatum* I ad Corinth. xv. Et in lib. Sapientie, cap. 12. legitur: *Cum ergo justus, juste omnia disponis, ipsum quoque qui non debet puniri, condemnare exterum æstimas a tua virtute*. Et Joh. cap. 4: *Quis unquam innocens perit? aut quando recti deleti sunt?* (3) Denique S. Augustinus lib. 1. retract. cap. 9: «Omnis, inquit, pœna, si justa est, pœna peccati est, et supplicium nominatur.»

Quinta ratio ex passione et morte Domini. Dominus enim pro injustis passus et mortuus est, Isai. liii. *Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum* ad Roman. v. Christus secundum tempus pro impiis mortuus est I. Petr. iii. *Christus semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis* Mortuus autem est pro omnibus, ut eadem

Scriptura testatur, II ad Corinth. v: *Pro omnibus mortuus est Christus*. I ad Timoth. ii. *Dedit redemptionem seipsum pro omnibus* (4). Igitur omnes injusti et peccatores sunt, aut certe fuerunt.

Sexta ratio ex parabolis et figuris. Nam ovis centesima, quæ aberravit a grege, et drachma perdita Luc. xv. omnium consensu naturam humanam universam significabant. Ille etiam, qui Lucæ x. descendens ab Hierusalem in Hiericho incidit in latrones, atque ab eis spoliatus, et semivivus relictus, jacebat in via, sicut controversia genus humanum designat, quod a Satana in primo parente gratiæ celestis indumento exutum, et plagis confectum, ita jacebat, ut semivivus recte dici posset, cum ablata esset animæ vita gratiæ, non vita naturæ.

Septima ratio ex diverso judicio, et sensu sanctorum et ethnicorum in natalitiis hominum. Siquidem ethnici, qui peccatum originis ignorabant, magna celebritate colebant natales dies, ac potissimum Reges et Principes. Genes. xl. Pharaos celebrabat convivium solemne die natalitiorum suorum: idem facit Matth. xiv. Herodes idem passim legitur in historiis gentium. Contra vero Sancti diem suum natalem ob originis corruptionem deplorant: *Pereat dies, in qua natus sum*, inquit Job. cap. 3, et Hieremias c. 20: *Maledicta dies, in qua natus sum* (5). Abraham quoque filii sui non diem natalem, sed diem ab lactationis celebravit, Genes. 21. Porro Ecclesia Christiana natalitia Sanctorum festivis gaudiis recolit, sed ea natalitia vocat, non quibus cum peccato nascuntur ad vitam mortalem, sed quibus per temporalem mortem transeunt ad vitam beatam et immortalitatem. Scit enim pretiosam esse in conspectu Domini Sanctorum ejus mortem. Psal. cxv; et, *Beatos esse mortuos, qui in Domino moriuntur* (6). Apocal. xiv.

Octava ratio ex ant. puitate sententiæ Catholicæ, et novitate erroris contrarii. Una enim ex præcipuis notis hæreseos est, si post fidem Catholicam predicatam et receptam et longo tempore cultam, nova aliqua opinio exoriat, quæ novitate sua perturbet animos fidelium assuetos jam dudum contrariæ doctrinæ. Talem fuisse doctrinam Pelagii, quæ negat originale peccatum, testatur his

(1) Rom. VI, 4. — (2) Eph. V, 26; Tit. III, 5; Act. XXII, 16. — (3) Rom. VI. — Gen. II, 17. — (4) Ezech. XVIII, 2.

(1) Exo. X, 5. — (2) Psal. CV II, 14. — (3) Rom. VI, 23; I Corin. XV, 56; Sap. XII, 15; Job. IV, 7. — (4) Isai. LIII, 10; Rom. V, 6; I Pet. III, 18; II Corin. V, 15; I Timot. II, 6. — (5) Job. III, 3; Hier. XV, 14. — (6) Psal. CXV, 15; Ap. XIV, 13.

verbis S. Augustinus in lib. III. de peccat. merit. et rem. c. 6. et 7. « Unde nobis hoc negotium repente emerit, nescio. Nam ante parvum tempus a quibusdam transitorie colloquantibus, cursim mihi aures perstrictae sunt, cum illic apud Carthaginem essemus, non ideo parvulos baptizari, ut remissionem accipiant peccatorum, sed ut sanctificentur in Christo. Qua novitate permotus, et quia opportunum non fuit, ut contra aliquid dicerem, et non tales homines erant, de quorum essem auctoritate sollicitus, facile hoc in transactis, atque abolitis habui. Et ecce contra Ecclesiam jam studio flammante defenditur, ecce scribendo etiam memoria commendatur, ecce res in hoc discrimine adducitur, ut hinc etiam a fratribus consulari, ecce contra disputare, et scribere cogimur. » Hæc ille, qui in eodem loco testatur se apud nullum scriptorem ante Pelagium unquam legere potuisse, homines nasci sine peccato originali. Quin etiam adeo fuisse hoc dogma de peccato originis in Ecclesia fixum ac certum, ut ex eo questiones aliæ solverentur.

Hoc etiam nostro sæculo Pelagiana hæresi jam dudum extincta, Jacobus Faber, et Zwingius, qui eandem hæresim ab inferis excitarunt, aperte fatentur, sententiam suam esse contrariam doctrinæ, omnium scholarum ac per hoc novam, sive potius, ut diximus, renovatam.

CAPUT VIII.

Dilantur objectiones ex Scripturis.

Superest ut argumenta solvamus, quæ primum a Scripturis, deinde a Patribus, postremo a ratione ducuntur. Primo loco afferam testimonia Scripturarum, quæ olim Pelagiani objiciebant : deinde quæ Zwingius postea adiecit. Primum testimonium ex Testamento veteri, erat illud Ezech. XVIII: *Filius non portabit iniquitatem Patris* (1). Hoc testimonium, ut potissimum in hac causa protulerat olim Julianus, protulit etiam nostro sæculo Zwingius in lib. de Baptismo, in digressionem de peccato originis.

Respondit S. August. lib. VI. in Julianum,

(1) Ezech. XVIII, 20.

cap. 12. verba Ezechielis esse prophetica, iisque promitti beneficium Testamenti novi, quo per regenerationem delendum erat chirographum paternum, ut non amplius noceret peccatum veteris Adami, iis, qui ad novum Adamum per Baptismum pertinere coepissent. Quod evidentius scribitur a Hieremia, c. 31. his verbis : « In diebus illis non dicent, Patres manducaverunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt. Sed unusquisque in suo peccato morietur. Omnis homo, qui comederit uvam acerbam obstupescet dentes ejus. Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam domui Juda fœdus novum, non secundum pactum quod pepigi cum patribus vestris in die, qua apprehendi manum eorum, ut educrem eos de terra Ægypti ; pactum quod irritum fecerunt, et ego dominatus sum eorum, dicit Dominus. Sed hoc erit pactum, quod feriam cum domo Israel : Post dies illos, dicit Dominus, dabo legem meam in visceribus eorum, scribam eam, et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum, quia propitiabor iniquitati eorum, et peccati eorum non memorabor amplius. »

Sed observandum est hoc loco, duobus modis posse fieri, ut filius non portet iniquitatem patris. Uno modo si per novam generationem transferatur ab illo patre ad alium ; et hoc modo promittit Deus per Hieremiam futurum in Testamento novo, ut homines per regenerationem translati ab Adamo ad Christum, non portent iniquitatem Adami. Altero modo, si non imitetur iniquitatem patris nec sit particeps peccati illius ; et hoc modo videtur Ezechiel dicere, filium non portaturum iniquitatem patris, ut exposuimus capite superiore. Ezechiel enim aperte prohibet ipsis Judæis nomine Dei, ne utantur eo proverbio : « Patres comederunt uvas acerbas, et dentes filiorum obstupescunt. » Et rationem reddit : « quia equæ sunt viæ Domini, et omnes animæ ejus sunt etc. » Et juxta hanc expositionem promptum est Pelagianis respondere, filios non regeneratos non portare iniquitatem patris, sed suam ; peccatum enim originale, tametsi ab Adamo est, non tamen Adami, sed nostrum est.

Itaque idem S. Augustinus, qui hoc loco contentus fuit dicere, filios non portare iniquitatem patris, quando regenerati sunt ; in eodem lib. VI. in Julian. cap. 4. dixerat,

etiam ante regenerationem filios non portare aliena peccata, sed propria : « Parentum, inquit, peccata modo quodam dicuntur aliena, et rursus modo quodam repertiuntur et nostra. Aliena quippe proprietate sunt actionis, et nostra sunt contagione propaginis. Quod si falsum esset, profecto grave jugum super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum, quillo modo justum esset. » Hæc ille.

Secundum testimonium afferebant Pelagiani ex illis verbis Roman. V : *Sicut per unius hominis inobedientiam peccatores constituti sunt multi etc.* (1). Si enim non imitatione, sed propagatione peccatores constituerentur homines ob inobedientiam Adami, non diceret Apostolus, multi, sed omnes. Respondet S. Augustinus in eodem lib. VI. in Julian. cap. 12. per multos intelligi debere omnes, qui nascuntur ex Adamo, qui vere sunt multi. Possunt enim aliqua esse omnia, quæ tamen non sint multa, ut Evangelia quatuor, sunt omnia non multa. Possunt etiam esse multa, quæ non sint omnia, ut crederetis in Christum multi sunt, non tamen omnes, quia non omnium est fides.

Apostolus igitur valde proprie dixit, multos constitui per Adamum peccatores, et multos justos per Christum, quia omnes, qui nascuntur ex Adamo, constituuntur peccatores, et illi sunt multi, non tamen omnes simpliciter, cum Eva sit homo, et tamen non sit per Adamum injusta constituta, et Christus etiam sit homo, et tamen nec sit ex Adamo, nec peccator : et similiter omnes, qui renascuntur in Christo, constituuntur justi, et hi sunt multi, sed non omnes simpliciter, quia non omnes renascuntur in Christo.

Porro Scriptura utrumque dixit, et multos, et omnes. Ait enim : « Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ : sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius obedientiam justus constituentur multi. » Cum dicit, omnes, significat, neminem esse ex Adamo, qui non sit peccator, neminem ex Christo, qui non sit justus : et similiter neminem esse peccatorem, qui non sit ex Adamo, neminem esse justum, qui non sit ex Christo. Cum dicit (multos) significat illos, quos dixit

omnes, non esse omnes simpliciter, sed tamen absolute, et simpliciter multos.

Similis locus est in cap. XVII. Gen. : *Patrem multarum gentium posui te.* Et cap. XXI : *In semine tuo benedicentur omnes gentes* (2). Ubi videmus eos, qui promittuntur Abrahæ in filios, nunc dici multos, nunc omnes, quia omnes sunt in quodam genere, et tamen simpliciter non omnes, sed multi.

Dicit aliquis, si omnes, qui nascuntur ex Adamo, contrahunt originale peccatum, cur Apostolus in eodem cap. scribit : *Gratiam Dei per Christum abundasse in plures, quam peccatum abundaverit per Adamum* ? Respondet, vocem illam (plures) non significare comparationem eo loco, sed æquivalere voci (multos). Nam in textu Græco non est *πλείονες*, sed *πολλοί*. Itaque sensus est, Gratiam Dei per Christum non fuisse restrictam ad unum, vel duos, sed abundasse in plures, sicut peccatum non solum infectum Adamum et filios, sed alios plurimos. Atque hoc quod est abundare in plures, multo magis convenit gratiæ, quam peccato, cum gratia sit potentior et efficacior.

Tertium testimonium sumebant ex eodem loco Apostoli : *Per unum hominem peccatum in mundum intravit.* Nam si peccatum intrasset in mundum per generationem, non diceret Apostolus, per unum hominem, sed per duos homines. Generatio enim duos requirit. Respondet auctor Hypognostici lib. II. dictum esse, *Per unum hominem*, quia vir et mulier conjuncti per matrimonium, non sunt duo, sed una caro, ut Dominus dicit Matth. XIX. Addit idem auctor, Scripturam, ut satisfaceret curiosis Pelagianis, utrumque dixisse per unum et per unam. Nam Rom. V. ait : *Per unum hominem* ; Eccles. XXV. ait : *A muliere initium factum est peccati ; et per illam omnes moriuntur* (3). Possumus adjungere tertiam solutionem, Apostolum dixisse : *Per unum hominem*, id est, Adamum, quia primaria causa peccati originalis, non Eva, sed Adam fuit. Tum quia peccatum Adami, non Evæ traducitur in posterum. Tum quia vir causa est activa generationis, mulier passiva. Quare si Evæ peccante, Adam in innocentia peccati originalis, non haberent ipsorum filii originale peccatum, et contra haberent illud, si Eva in innocentia permanente solus Adam peccasset.

Quærum testimonium accipiebant ex ver-

(1) Rom. V, 19. — (2) Gen. XVII, 5; XXII, 18. — (3) Rom. V, 12; Eccl. XXV, 33.

bis illis Apostoli Pauli II ad Cor. v: *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, sicut gessit, sive bonum, sive malum* (1). Respondet S. August. lib. vi. in Julian. c. 4. parvulos vel manifestandos esse ante Christi tribunal, vel non manifestandos; si non manifestandos, quia videlicet de adultis tantum loquatur Apostolus, nihil hanc sententiam ad parvulos pertinere, ac per hoc non probari hoc testimonio non esse in parvulis originale peccatum: si manifestandos, parvulos non regeneratos reportaturos quod gesserunt per alios, id est peccatum, sicut reportabunt parvuli regenerati, quod gesserunt per alios, id est, meritum fidei. Sicut enim prodest parvulis, dum baptizantur, quod per alios credunt, et ideo inter fideles, et justos numerantur a Christo. Sic etiam mirum non est si eis noceat, quod fidem et justitiam amiserunt per alium, et ideo inter infideles et injustos numerantur a Christo, atque ad eorum gregem pertinent, de quibus præcursor Domini dicit: *Qui non credit in filium, non videbit vitam, sed ira Dei manet super eum*, Joan. III (2).

Quantum testimonium adducit Zwinglius in lib. de Baptismo, ex cap. 3. et 4. ad Rom. his verbis: « Nunc Scripturæ testimonia, quæ politici sumus, proferemus. Paulus ad Roma. 3. peccati cognitionem per legem oboriri dicit. Ubi ergo legis cognitio nulla est, ibi nec peccati cognitio esse potest. Ubi vero cognitio peccati non est, ibi nec prævaricatio est, adeoque nec damnatio quoque ibidem esse potest. Idem enim hoc Paulus testatur ad Rom. 4. dicens. Siquidem ubi non est lex, ibi nec transgressio est. Jam ergo testimoniorum istorum vim, et potentiam considera, quæ tanta est, ut omnia omnium Theologorum de originali peccato commenta penitus subvertat. Morbus enim hic nobis damnationem afferre nequit, quæ tum deum subsequitur, cum legem oculis nostris expositam conspiciat, adhuc tamen morbo hoc, et affectu corruptæ naturæ impulsu, legem transgredimur. »

Respondeo, Zwinglium ex duobus Scripturæ testimoniis non syllogismum, sed paralogismum texuisse. Nam ex illo testimonio: *Per legem cognitio peccati*, ad Rom. III (3), deduxit, ubi nulla est cognitio legis, nullam esse prævaricationem. Quam consecutionem

non recte probavit ex illo alio testimonio: *Ubi lex non est, nec prævaricatio est*, ad Rom. IV. Non enim Apostolus ait, ubi legis cognitio non est, nec prævaricatio est; quæ rezi Zwinglii collectio; sed: Ubi lex non est, nec prævaricatio est. Et quidem quod Apostolus ait, verissimum est, non enim potest fingi prævaricatio, nisi sit lex, quæ prævaricando violetur. Quod autem Zwinglius ait, falsum est, cum sæpe fiat, ut aliqui legem ignorent, et tamen eam verè prævaricentur. Unde sunt peccata, quæ dicuntur ignorantia, quæ peccata lethalia esse possunt si ignorantia sit voluntaria, qualis est eorum, de quibus dicitur: *Noluit intelligere, ut bene ageret*.

Itaque B. Paulus ad Roman. II. ait: *Qui sine lege peccaverunt, sine lege peribunt* (4). Esse autem sine lege, teste ipso Zwinglio in declaratione de peccato originis, est legem ignorare. Nam alioqui, ut ipse dicit, nemo est sine lege. Sunt igitur aliqui, qui legem ignorant, et tamen peccant, et pereunt, ac per hoc falsum est, quod ipse ait, ubi legis cognitio non est, nec prævaricatio aut damnatio est.

Rursus aliam propositionem Zwinglius assumpsit, quam non probavit, illam videlicet, ubi non est prævaricatio, ibi nec damnatio esse potest. Et quidem si de prævaricatione in universum, sive ea propria, sive communis sit, Zwinglius loqueretur, admitti posset ea propositio, quamvis eam ipse nullo argumento comprobaverit, sed ex ea nihil efficeret contra originale peccatum. Parvuli enim, qui usu rationis carent, non habent quidem prævaricationem propriam, ob quam damnetur; sed habent communem quamdam toti humano generi, de qua loquitur Apostolus, cum ait: *In quo omnes peccaverunt*, ad Rom. v. (4) ob quam universum jure damnatum est.

Cæterum, quia sine dubio Zwinglius de propria prævaricatione loquitur, id est, quæ propria voluntate committitur, ideo illam ejus propositionem: *Ubi non est prævaricatio, ibi nec damnatio esse potest, falsam esse contendimus*, et Scripturis contrariam. Nam idem Apostolus, qui ad Roman. IX. dicit, infantes nihil boni, nihil mali fecisse, ac per hoc nullam legem propria voluntate prævaricatos esse, idem ad Ephes. II. scribit: *Omnes esse natura filios iræ*; et ad Roman. v:

Unus delicto in omnes homines in condemnationem (1).

Denique Zwinglius illud assumpsit, quod potissimum in questione versatur, solam videlicet prævaricationem, quæ est actuale peccatum, esse proprie peccatum, quod hominem damnare potest. Id enim Catholici omnes negant, et contrarium testimoniis multis Scripturarum apertissime probant. Ipse vero probavit quidem ex Scripturis, per legem cognosci peccatum, et ubi lex non est, non esse prævaricationem: quæ duo extra controversiam sunt; sed, ubi non est prævaricatio, non esse damnationem, quod unum ei probandum fuerat, nulla ratione probavit, sed assumpsit ut certum, quod vitium dialectici vocant, petere principium, quo nihil absurdius in disputatione committitur.

Sextum testimonium petit idem Zwinglius in eodem libro ex illis Apostoli verbis ad Rom. VII: *Absque lege peccatum erat mortuum, ergo autem vivebam sine lege aliquando. Porro veniente mandato peccatum revixit* (2). « Quando, inquit Zwinglius, sine lege vixisse dicimus Apostolum? nempe cum puer adhuc esset, et ætate tener. Alioquin enim sine lege nemo esse potest. » Sed clarius ex hoc loco argumentum format idem Zwinglius in declaratione de peccato originis, prope finem. Ibi enim probat, parvulos, et non baptizatos, esse in statu innocentie, hoc argumento: « Quamdiu, inquit, parvuli legis capaces non sunt, in statu esse innocentie, nos incunctanter de nostris asseruimus, fulti auctoritate Pauli ad Roman. IV. Ubi enim non est lex, ibi nec prævaricatio. Sunt autem teneri inexperti, legumque rudes, non minus sine lege, quam Paulus: ergo non transgrediantur, proindeque nec damnantur. Perhibet autem Paulus, se aliquando sine lege vixisse, ad Roman. VII. id autem de nulla ætate ejus parte, quam infantia, pueritiae intelligendum est. Peccatum ergo tum ei mortuum fuerit, at ubi lex vixerit, jam se mortuum esse testatur. Eodem modo nos, quamdiu sumus per ætatem rudes legis, non peccamus ipsi: ubi vero lux legis affulsit, jam rei reddimur. » Hæc ille.

Respondeo, hoc argumentum nihil concludere propter tres causas. Primum enim illud: *Absque lege peccatum mortuum erat*, non significat peccatum simpliciter non fuisse, sed non fuisse cognitum, nec reputatum pro pec-

cato, quamvis revera peccatum esset. Sic enim idem Paulus docet ad Rom. v: *Usque ad legem enim peccatum erat in mundo: Peccatum autem non imputabatur, cum lex non esset* (3). Ubi illud: *Non imputabatur*, significat peccatum non fuisse ab hominibus pro peccato habitum, donec lex Mosis peccatum prohibendo, ipsum aperte manifestavit. Quod enim peccatum a Deo imputatum fuerit, perspicuum est ex peccato peccati, quæ est mors, toti generi humano communis. Itaque in parvulis sine lege (ut Zwinglius docet) viventibus, peccatum est mortuum, id est, occultum et latens, non autem nullum omnino, ac per hoc non sunt parvuli in statu innocentie, sed in statu peccati et damnationis rei, quamdiu per Baptismum non renascuntur in Christo.

Deinde illud: *Ego autem vivebam sine lege aliquando*, non cogimur intelligere (ut vult Zwinglius de parvulis, et de lege naturæ). Nam ista ejus interpretatio fuit Origenis in commentario hujus loci. Sed refutata est optimis argumentis a S. Joanne Chrysostomo in comment. ejus odem loci. Est autem expositio communior sanctis Patribus, quod Apostolus loquatur in persona naturæ humanæ, qualis erat ante legem Mosis, et sententia hujus loci hæc sit: *Peccatum absque lege Mosis mortuum erat, quia non cognoscatur ut offensæ Dei, nec ut reatum mortis adducens. Homines autem vivebant sine lege Mosis videlicet, aliquando, et ideo in oculis eorum ignorantia exæccatis, peccatum mortuum erat, sed ubi lex advenit, peccatum revixit, quia cognosci cœpit. Vide comment. Chrysostomi et Theophylacti, necnon Ambrosii (sive quicumque is fuit auctor), Raymonis, Anselmi, Thomæ, et aliorum in hunc locum. Denique etiam Augustinum lib. I. ad Simplicianum, q. 1. et lib. LXXXIII. q. 66.*

Postremo si concederemus hoc testimonium proprie ad parvulos pertinere, non propterea efficeretur, parvulos nondum baptizatos esse in statu innocentie, sed solum carere eos peccato actuali, quod propria voluntate committitur. Qui enim sine lege sunt id est, ut Zwinglius explicat, legem non norunt neque ejus noscendæ capaces sunt, non possunt actione propria legem prævaricare. At questio nostra est, an præter actuale peccatum non sit etiam aliud vere ac proprie dictum peccatum, quod non actione

(1) II Corin. V, 10. — (2) Joan. III, 36. — (3) Rom. II, 20. — (4) Rom. II, 12. — (5) Rom. V, 12.

1) Eph. II, 3; Rom. V, 18. — (2) Rom. VII, 8. — (3) Rom. V, 13.

propria committatur, sed a parentibus per generationem trahatur. Ad quam questionem nihil omnino pertinet locus Apostoli a Zwinglio adductus.

Septimum testimonium adducitur ab eodem Zwinglio, tum in lib. de Baptismo, tum in declaratione de peccato originis ex. cap. v. ad Rom. ubi sic Paulus loquitur: *Regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, in eos quoque qui non peccaverunt in similitudinem pravaricationis Adam* (1). Nam ex hoc loco Zwinglius colligit, mortem quidem ex primo parente trahi, non autem peccatum. Sed facilis est responsio. Nam Apostolus (ut supra diximus) demonstrare voluit, ante legem Moysi, fuisse in mundo peccatum, et omnes homines fuisse peccatores, tametsi peccatum non ita perspicue cognosceretur, ut offensa Dei. Id vero probat ex morte, quæ est poena peccati, et in omnibus regnat, et regnavit etiam illo tempore, quo peccatum non perspicue cognoscebatur, id est, ab Adam usque ad Moysen.

Quare non dicit Apostolus, mortem regnasse in eos, qui nullo modo peccaverunt (si enim hoc diceret, neque probaret quod volebat, et verbis illis suis repugnaret: mors in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccaverunt), sed dicit, mortem regnasse in illos, qui non peccaverunt in similitudinem pravaricationis Adam, id est, qui non peccaverunt propria actione contra legem plane perspectam et cognitam, quemadmodum peccavit Adam. Itaque ex verbis Apostolicis habemus, omnes homines mori, et peccatum habere, vel habuisse, quamvis non omnes peccaverint actuali peccato, ut peccavit Adam.

CAPUT IX.

Explicantur testimonia Patrum, quæ Pelagianis in speciem favere videntur.

Ex Patribus pauci quidam sunt, qui pro sententia Pelagianorum adduci possent, videlicet Clemens Alexandrinus, Ambrosius, Arnobius, S. Joannes Chrysostomus et Theodoretus. Clemens lib. III. Stromat. sub finem, sic ait: « Dicant ergo nobis, ubi fornicatus est infans natus, vel quomodo sub Adæ cecidit execrationem, qui nihil est operatus? »

(1) Rom. V, 14.

At non satis constat, cujus hæc verba sint, ipsius ne Clementis, an hæreticorum, cum quibus in eo Stromate Clemens disputat. Ac probabile est, illis verbis contineri objectionem Julii Cassiani, et aliorum, qui docebant malam esse generationem, et ea de causa nuptias damnabant. Illi enim prolato testimonio sancti Job: *Nemo mundus a sorde, nec si sit infans unius diei*, inde colligebant, infantes nasci immundos et peccatores; et quoniam certum est, non esse infantes propria aliqua actione pollutos, cum nec fornicari, nec aliquid ejusmodi facere possint, efficebant malam esse generationem, quandoquidem ex ea homines procreantur immundi. Sic enim continuo subjicit Clemens. « Restat ergo eis (ut videtur) consequenter ut dicant, malam esse generationem, non solum eam, quæ est corporis, sed etiam eam, quæ est animæ. » Itaque hæretici illi peccatum originis non negabant, sed asserere potius et ex ea assertione errorem suum astruere conabantur.

S. Ambrosium adducit Michael Servetus (teste Sixto Senense lib. VI. Bibliotheca sanctæ, annotat. 236.) contra peccatum originale, propter illa verba, quæ habentur in commentario capituli quinti ad Romanos: « Mors dissolutio corporis est, cum anima a corpore separatur. Est et alia mors, quæ secunda dicitur in gehenna, quam non peccato Adæ patimur, sed ejus occasione propriis peccatis acquirimus, a qua boni immunes sunt, tantum quod in inferno erant, sed superiori, quasi in libera, quia ad cælum ascendere non poterant. »

Sed facilis est responsio. Nam neque commentaria illa censentur Ambrosii, neque auctor eorum commentariorum quidquam scripsit contra doctrinam Ecclesie de peccato originis, sed eam potius, ut cap. 5. ostendimus, apertissime confirmavit. In verbis autem paulo ante citatis, nihil aliud auctor ille docet, nisi penam originali peccato debitam non esse gehennam ignis, hoc est, penam sensus, ut recentiores Theologi loquuntur, sed carentiam æternæ beatitudinis, quæ poena damni appellari solet, quam penam qui sustinent, in inferno quidem degunt, sed in parte quadam ejus loci superiore, atque altiore, quam ut ad eam gehennæ flamma pertingere queat.

Hanc vero esse auctoris illius sententiam,

ex ejus verbis intelligi potest; nam postquam dixerat, ob peccatum originale fuisse homines, alioqui bonos, in inferno, neque ad cælum ascendere potuisse, ita subjunxit: « Sententia enim tenebantur data in Adam, quod chirographum in decreti morte Christi deletum est. Sententia autem decreti fuit, ut unius hominis corpus solveretur super terram; anima vero vinculis inferni detenta exitia pateretur. » Et infra: « Paterno autem peccato ex Dei sententia erat apud inferos; gratia Dei abundavit in descensu Salvatoris, omnibus dans indulgentiam, cum triumpho sublatis eis in cælum. »

Jam vero Arnobius tertio loco adduci potest, qui commentario Psalmi quinquagesimi sic loquitur: « Non dixit David, cum iniquitatibus, aut cum peccatis genuit me mater mea, sed in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis genuit me mater mea. Dicendo enim matrem eum in suis iniquitatibus genuisse, eum in peccatis sæculi peperisse signavit, quia omne peccatum corde concipitur et ore consummatur, hic autem qui nascitur, sententiam Adæ habet, peccatum vero suum non habet. »

Hic vero auctor quicumque sit, certe non est Arnobius ille, præceptor Lactantii, qui scripsit libros septem adversus Gentes, sed aliquis multo recentior, ut aliqui ante nos observarunt. Videtur autem auctor iste non negasse, parvulos habere peccatum, quod ex Adamo contraxerint, sed non habere peccatum, quod propria voluntate commiserint. Nam dicit parvulos habere sententiam Adæ, ac per hoc etiam culpam Adæ sibi generatione communicatam. Non enim justa sententia esset, nisi culpa præcederet, et idcirco cum dixisset, hic autem qui nascitur, sententiam Adæ habet, non adjunxit, peccatum vero non habet; sed peccatum vero suum non habet; quod relativum (suum) ad peccatum actuale referri debet, de quo supra dixerat, peccatum corde concipi, et ore consummari.

Quarto loco, adducitur S. Joannes Chrysostomus, qui non solum olim Juliano Pelagii sectatori primario, sed etiam nostra ætate novis Pelagianis visus est negasse originale peccatum. Hæc autem sunt testimonia quæ ex Chrysostomo proferri solent. Primum homilia 10. in epistolam ad Romanos: « Quid sibi vult (inquit Chrysostomus) in quo omnes peccaverunt? quod illo lapso, et illi item qui de ligno non comederunt, effecti sunt ex illo

tempore omnes mortales. » Quibus verbis solam mortalitatem primi hominis, non autem inobedientiam ejus, qua ponum vetitum gustavit, communicari posteris dicere videtur. Quod etiam apertius paulo inferius his verbis scribit: « Videtur, inquit, questionem non parvam habere quod dictum est, videlicet multos ob unius inobedientiam peccatores extitisse. Illo enim peccante, ac mortali effecto, et qui ex eo orti sunt, eos tales esse, nihil absurdum. At ex illius inobedientia alterum peccatorem extitisse, quam obsecro, congruentiam et consequentiam habet? Quid igitur hoc loco verbum hoc (peccatores) significat? mihi videtur tantumdem significare, quantum illud (supplicio obnoxii, ac mortis rei) quod Adam mortuo, omnes sunt mortales effecti. »

Alterum testimonium habetur homilia 17. in epistolam priorem ad Corinthios: « Quid igitur faciam, inquit, propter illum, videlicet Adamum, pereo? minime propter illum. Neque enim tu sine peccato permansisti; quod si non idem peccatum, tamen aliud commisisti. »

Tertium testimonium homilia 39. in eandem epistolam: « Quid igitur, die mihi, num omnes in Adam morte peccati mortui sunt? Quomodo ergo Noe vir justus sæculo suo fuit? quomodo Abraham? quomodo Job? quomodo multi denique alii, et quomodo, die mihi, omnes vivificabuntur in Christo, et hi præsertim, qui in gehennam adducendi sunt? Itaque si hoc de corpore dictum esse velimus, constabit oratio, si autem de justitia et peccato, nequaquam. »

Quartum testimonium, homilia 24. in epistolam ad Ephesios: « Corruptibile nobis corpus est, sed incorruptibilis anima. Ne igitur et ipsam corrumparamus, hoc illud primum primi hominis peccatum fecit; quod autem post lavacrum fit, etiam animam corrumperere potest. »

Quintum testimonium, homilia ad Neophytos: « Vides quot sunt Baptismatis largitates? sed multis quidem videtur Baptismi gratia in peccatorum tantum remissione consistere. Nos autem baptismi honores jam computavimus decem, hæc de causa et infantulos baptizamus, quamvis non sint iniquitati peccato; nempe ut eis addatur sanctitas, justitia, adoptio, hereditas, et fraternitas Christi. » Hæc igitur testimonia sunt, ob quæ S. Joannes Chrysostomus ad patrocinium Pelagianæ hereseos ab adversariis advocatur.

Sed B. Augustinus am olim Chrysostomum defendit in lib. 1. adversus Julianum cap. 2. ubi sic loquitur : « Itane verba S. Joannis Episcopi audes tamquam e contrario tot talium sententias collegarum ejus opponere, eumque ab illorum concordissima societate sejungere, et eis adversarium constituere? absit, absit hoc malum de tanto viro credere, aut dicere; absit, inquam, ut Constantinopolitanus Joannes tot ac tantis coepiscopis suis, maximeque Romano Innocentio, Carthaginiensi Cypriano, Cappadoci Basilio, Nazianzeno Gregorio, Gallo Hilario, Mediolanensi resistat Ambrosio. »

Deinde multa loca idem Augustinus ex libris Chrysostomi profert, unde probet, eum de peccato originali nihil aliud sensisse, quam tot ejus coepiscopi senserunt. Ex his locis duo hic adscribam. Primus habetur in homilia ad Neophytos : « Venit, inquit, semel Christus, invenit nostrum chirographum paternum, quod scripsit Adam. Ille initium induxit debiti, nos foenus auximus posterioribus peccatis. » Certe videmus in his verbis chirographum debiti, quod scripsit Adam, nostrum vocari, et aperte distingui a fenore peccatorum actualium, quod nos addidimus. Sumus igitur (Chrysostomi sententia) Deo debitores, tum ob peccatum ab Adamo contractum, tum ob peccata propria voluntate commissa. Alter locus habetur in homil. 10. in epist. ad Rom. : « Quod, inquit, Christo Crux et sepulchrum, hoc nobis baptismus fuit, quamvis non iisdem in rebus. Ille enim carni et mortuus et sepultus est, nos autem peccato utrumque. »

Ex hoc loco recte colligit S. Augustinus ex sententia Chrysostomi, parvulos in peccata nasci. Nam illi etiam baptizantur in Christo, ac per hoc moriuntur peccato. Quotquot enim baptizantur in Christo, conspeliuntur ei in morte, ut Apostolus dicit, exponit autem Chrysostomus, conspeliiri in morte, nihil esse aliud, nisi mori et sepeliri peccato, sicut Christus mortuus et sepultus est, quoad carnem.

His duobus locis, ab Augustino adductis, addimus nos alia duo. Sit igitur tertius locus ex hom. eadem, videlicet decima in epist. ad Rom. non procul ab initio : « Liquet, inquit, quod non ipsum peccatum, quod a legis transgressione ortum est, sed illud quod ab Adami inobedientia; ipsum illud, inquam, peccatum erat, quod omnia perdebat. » In his enim verbis Chrysostomus dis-

tinguit peccatum, quod oritur in nobis ex legis transgressione, quod actuale dicitur, ab eo peccato, quod ex Adami inobedientia in nobis existit, quod originale vocatur, atque ait ab isto posteriore peccato mortem et omnia mala promanasse, et ideo mirum non esse, si regnavit mors etiam antequam lex daretur. Nam erat in mundo peccatum ab Adami inobedientia natum, et illud omnia perdebat.

Quartus locus est in hom. 40. in epistolam priorem ad Corinth. : « Deus, inquit, in regenerationis lavacro mentem gratia tangit, radicale peccatum evellit, et ut tu aurum ferunvæ recoquendo purum, novumque facis; sic Spiritus ille sanctus in Baptismate velut in fornace recoquit ipsam, et peccatum consumendo quolibet auro purius splendenter reddit. » Certe peccatum radicale non potest aliud fingi, nisi illud, quod a radice, id est, ab Adamo trahimus, quodque per Baptismum tum in parvulis, tum in magnis eluitur. Adhuc solet alius locus ex homilia de Adam et Eva, quæ inter opera Chrysostomi legitur. Sed ea homilia non censetur esse Chrysostomi, tum quod græce nusquam invenitur, et auctor non Græcus, sed Latinus fuisse existimetur, tum quod in ea duo integra capita reperiantur in libro de Ecclesiasticis dogmatibus.

Ex his non difficile erit ea testimonia explicare, quæ adversarii ex Chrysostomo proferrunt. Ad primum testimonium ex homilia 10. in epistolam ad Romanos respondemus, Chrysostomum quidem scripsisse, ex peccato Adæ nos omnes mortales effectos esse, quod verissimum est, non autem negasse, ex eodem Adæ peccato nos meritum mortis, id est, peccatum originale traxisse. Quin potius id aperte indicasse, cum paulo post subjunxit immortalitatem illam, cui obnoxii facti sumus, supplicium quoddam fuisse. Non enim supplicium justum esset, nisi meritum supplicii, id est, peccatum etiam haberemus.

Porro quod absurdum visum est Chrysostomo, ut ex inobedientia unius alii peccatores constituantur, sine dubio ad actuale peccatum referendum est. Neque enim fieri potest, ut præcise quia unus peccat, alius peccare dicatur, sive ut peccatum unius sit alterius peccatum. Itaque recte Chrysostomus in illis verbis : *Unius inobedientia peccatores constituti sunt multi*, noluit verbum, peccatores, ita accipi, quasi sensus esset : Unius inobedientia multi actu inobedientes facti

sunt; sed voluit multos dici peccatores ex unius inobedientia, quia tales genuit Adam, qualis ipse erat post peccatum, ipse autem peccator erat, peccato in ipso per modum habitus remanente, et inde obnoxius supplicio et mortis reus.

Porro hoc ipsum peccatum per modum habitus inhærens, et reatum mortis, ac ipsam moriendi necessitatem in omnibus, qui nascuntur ex Adam, inesse, satis aperte Chrysostomus indicavit, cum alieubi peccatum radicale, alibi peccatum absolute, ut supra dictum est, alibi mortalitatem, alibi mortis supplicium nominaverit. Sed quia nondum exorti fuerant Pelagiani, securius loquebatur, et ideo solam mortalitatem interdum nominabat, cum tamen peccatum habituale non excluderet.

Ad alterum testimonium ex homil. 17. in priorem ad Corinthios, facilis est responsio. Siquidem in concione eos Chrysostomus merito reprehendit, qui causam damnationis suæ rejiciunt in Adamum. Nam si nullum nos peccatum propria voluntate committeremus, possemus fortasse queri de Adamo, quod propter illum pereamus. At cum tam multa et tam gravia peccata perpetremus, frustra querimus de Adamo. Adde quod eos Chrysostomus alloquebatur, quibus jam peccatum originis per Baptismum condonatum fuerat. Proinde mirum non est, si nolebat eos damnationis suæ causam in Adamum rejicere.

Ad tertium ex hom. 39. in eandem epistolam, expedita responsio erit, si duo breviter annotemus. Alterum est, Chrysostomi propositum eo loco esse, demonstrare Apostolica illa verba : *In Adam omnes moriuntur*, de morte corporis, non de morte animæ esse intelligenda. Quod quidem verissimum esse, vel ex eo cognosci potest, quod in toto illo capite Apostolus de resurrectione corporum disserat.

Alterum, verba illa Chrysostomi : « Num omnes in Adam, morte peccati, morti sunt, etc. » non esse intelligenda de morte animæ quæcumque, sed de morte æterna, sive de casu in peccatum non quocumque, sed irreparabili. Id quod ex contrario perspicui potest. Nam cum dicit, non omnes per Christum vivificari, quoad vitam animæ, non loquitur de quacumque vita animæ, sed de perfecta, quæ est per gloriam sempiternam. Probat enim non omnes per Christum vitam animæ vivificari, quia multi in gehennam adducendi

sunt. Quæ ratio nihil efficeret, si de vita animæ per gratiam loqueretur, cum multi sint in gehennam adducendi, qui tamen vitam animæ per gratiam aliquando receperunt.

His duobus annotatis nihil scrupuli remanet in verbis Chrysostomi. Non enim negat sanctus ille Doctor, omnes in Adam mortuos esse morte peccati quæcumque, sed irreparabili, atque æterna. Quod (ut diximus) verissimum est.

Ad quartum ex homil. 24. in epist. ad Ephesios, respondeo, Chrysostomum loqui de iis tantum, qui baptizati jam erant, ut perspicuum est ex illis verbis : « Quod autem post lavacrum fit, etiam animam corrumpere potest. » Porro qui baptizati sunt, corpus adhuc gerunt corruptibile : non enim Baptismus tollit moriendi necessitatem ex primo peccato inductam, et ideo (ut Apostolus loquitur ad Rom. viii.) *expectamus redemptionem corporis nostri* (1). Animam tamen habent incorruptibilem, hoc est, que non necessario corrumpitur morte peccati, sed potest nunquam corrupti, si velint homines baptizati gratiam diligenter conservare, quam in Baptismo ceperunt.

Ad quintum ex homilia ad Neophytos respondit jam olim S. Augustinus lib. 1. in Julianum, Chrysostomum non dixisse, infantes non esse inquinatos peccato, quod potuisse ad peccatum originale trahi, sed non habere peccata, quod ad peccata actualia sine dubio pertinet. Græca enim Chrysostomi verba hæc sunt : *Δὲ τὸν καὶ τὰ πρὸς βαπτίζομεν, καὶ τοὺς ἀμαρτήματα οὐκ ἔχοντα.*

At Chrysostomus, inquit, demonstrare volebat, Baptismum non esse institutum ad solam remissionem peccatorum. Id vero satis efficaciter se demonstrasse credidit exemplo infantium, qui baptizantur in Ecclesia, quamvis peccata non habeant. Nihil autem hæc ratio efficeret, nisi infantes omni peccato, etiam originali carerent.

Respondeo, illos, adversus quos Chrysostomus disputabat, in ea sententia fuisse, ut existimarent, per Baptismum non infundi gratiam et dona Spiritus sancti, neque animas purgari et ornari, sed solum remitti debita peccatorum, per quod condonacionem extrinsecam, quemadmodum inter homines remittuntur offensiones, et amicitia reconciliantur. Quam sententiam recte Chrysostomus refellit exemplo parvulorum. Siquidem ori-

(1) Rom. VIII, 23.

ginali peccatum non tam est offensa, quam macula. Nihil enim parvuli propria voluntate egerunt, unde Deum offendere posseut, sed ideo peccatum habere dicuntur, quia carent iustitia, et animam inquinatam, atque a Deo aversam, habitualiter gerunt, ut in sequenti disputatione ostendemus. Itaque Baptismo egeat infantes, non tam ut peccata eis remittantur per condonationem offensarum, quam ut peccati maculam in eis abstergatur, et ipsi gratiam et dona recipiant, quibus purgentur, orientur, justificentur, et ex Salvae servus filii Dei efficiantur.

Quinto loco adduci potest Theodoretus. Is enim exponens caput quintum epistolae ad Romanos, videtur velle, peccatum Adami non transisse ad posterum, nisi ratione occasionis. Sic enim loquitur: « Cum Dominus Adam fabricatus esset, et ratione ornasset, dedit unum præceptum ad rationem exercendam. Is deceptus, mandatum transgressus est, et cum mortis decreto factus fuisset obnoxius, ita Cain, et Seth, et alios genuit. Hi vero omnes, utpote ex eo geniti, habebant mortalem naturam. Ejusmodi autem natura multis indiget, et cibo, et potu, et indumentis, et habitatione, et diversis artibus. Eorum autem usus sæpe ad mediocritatis exuperationem incitat. Mediocritatis autem exuperatio peccatum generat. Dicit itaque divinus Apostolus, quod cum Adam peccavisset, et mortalis propter peccatum factus esset, utrumque ad genus pervenit, id est, peccatum et mors. Ad omnes enim mors pervasit, quatenus omnes peccaverunt. Non enim propter primi hominis peccatum, sed propter suum, unusquisque mortis decretum suscepit. » Eandem sententiam habet idem Theodoretus in explanatione Psalmi quinquagesimi, tractans versiculum illum: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum.*

Rursus in epitome divinorum decretorum cap. 12, quod est de Salvatoris incarnatione, tractans illud Apostoli ad Rom. v: *Sicut per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi etc.* sic ait: « Valde necessario illud, multi, in utroque posuit. Etenim cum Adam peccasset, et plurimi divinas leges transgressi essent, permanserunt nonnulli in decretis naturæ, et virtutis curam gessere, sicut Abel, Henoch, et Noe, et Patriarchæ, et Prophetæ, et alii plurimi non solum apud Hebræos, sed etiam apud alias gentes. »

(1) Rom. V, 19.

Cæterum, quamvis Theodoretus interdum loca quædam Scripturæ ita exposuerit, ut Pelagiani solebant: cum tamen de peccato originis a Catholicis Patribus non dissensisse, ex ejus testimoniis doceri potest. Nam in eodem cap. 12, divinorum decretorum ita loquitur: « Iustitiæ decretum, cum unus peccasset, universum genus morti tradidit, Divina autem misericordia, cum omnes homines essent sub maledicto, et peccati laqueis essent implicati, per unius iustitiam dedit omnibus salutem. » Vides in his verbis apertissimam Theodoreti sententiam de peccato originis. Nimirum affirmat, Adamo peccante, omnes homines peccati laqueis implicatos, sub maledicto, et morti traditos fuisse.

Sed rursus in eodem capite ita loquitur idem Theodoretus: « Quando unus peccavit, omnes condemnati sunt: nunc autem cum omnes peccaverint, omnibus volentibus salutis proposita est per fidem. Cum sic ostendisset, unius iustitiam fuisse communis peccati salutarem medicamentum: ostendit per ipsum quoque fuisse peractam mortis dissolutionem. » Quid clarus dici poterat, quam Adami peccatum fuisse commune peccatum, et uno peccante omnes homines condemnatos?

Rursus ibidem hæc Theodoretus subjungit: « Servamur non lege, sed divina misericordia iustitiam assequentes. Lex enim, quod justum est, omnes ad supplicium adduxit. Omnes enim fuimus peccati perpetratores. Si enim cum unus peccasset, genus condemnatum est, erat utique omnino justius, eos, qui sub peccato fuerunt, subire supplicium. »

Sed explicemus breviter loca, quæ contra allata sunt. Cum igitur in primo testimonio ex commentario cap. v. ad Roman. Theodoretus indicabat, peccatum primi hominis ex occasione ad posterum pervenisse, loquitur sine dubio de peccato actuali, quod propria voluntate committitur. Quamvis autem Theodoretus dicat, ex occasione primi peccati cœpisse posterum Adami in varia peccata delabi, non tamen ideo negasse existimandus est originale peccatum; quin potius illud asseruisse.

Nam idcirco dixit, peccatum primi hominis viam patefecisse peccatis nostris actualibus, quia naturam corruptam, et vitiatam ex Adamo trahimus. Quod clarius expressit, cum subjunxit, peccatum et mortem ad nos

ex Adamo pervenisse, et non propter peccatum primi hominis, sed propter suum unumquemque nostrum decretum mortis suscipere. Quorum verborum hæc sententia est, unumquemque nostrum mortis sententiæ subjacere, non propter peccatum, quod in ipso Adamo fuit, sed propter illud, quod ex Adamo derivatum, in unoquoque nostrum hæret, loqui enim hoc loco Theodoretum de peccato originis, non de actuali, certum est, cum ex ipsius Theodoreti sententiâ peccata nostra actualia decretum mortis non præcedant, sed sequantur. Ideo enim (ut ipse in eodem comment. scripsit) acta peccamus, quia mortis necessitati, et variis passionibus obnoxii nascimur.

Itaque quod ait, unumquemque nostrum ob suum peccatum mortis decretum suscipere, necessario accipi debet de peccato originis, quod vere in nobis causa mortis, sive mortalitatis est, cum peccata actualia e contrario sint ejusdem mortalitatis non causa, sed effectus.

Quod attinet ad alterum testimonium ex epitome divinorum decretorum, exposuit quidem Theodoretus sententiam illam Apostoli: *Sicut per unius inobedientiam etc.* de peccatis actualibus, quæ occasione primi peccati intraverunt in mundum, cum rectius de peccato originali sententiam illam exponere potuisset: tamen in eadem epitome (ut supra demonstratum est) apertissimis testimoniis idem Theodoretus orthodoxam doctrinam de peccato originis tradidit.

CAPUT X.

Diluntur argumenta ducta ex ratione.

Restat nunc ut argumenta illa breviter diluamus, quæ ducentur ex ratione.

Prima obiectio. Christi iustitia non creditur nihil prodest, igitur et peccatum Adami non peccantibus nihil obest: infantes autem non peccant, quippe qui (Apostolo teste) ad Roman. ix: *Nihil boni vel mali agunt* (1); igitur peccatum Adami infantibus nihil obest. Respondet Augustinus lib. iii de peccat. merit. et remiss. cap. 2. Christi iustitiam nihil prodesse iis, qui nullo modo, hoc est, nec

(1) Rom. IX, 11.

sua voluntate, nec aliena credunt, et ad eundem modum peccatum Adami nihil abesse iis, qui nullo modo, hoc est, nec sua, nec aliena voluntate peccarunt. Porro infantes nihil quidem agere, vel egisse voluntate propria, ut Apostolus scribit ad Roman. ix. tamen aliena voluntate peccasse, cum ille peccavit, in quo omnes peccaverunt, ut idem Apostolus testatur ad Roman. v.

Secunda obiectio. Deus remittit peccata propria; non igitur credibile est ab eo imputari aliena. Respondet idem Augustinus in eodem lib. cap. viii, Deum remittere peccata propria spiritu regeneratis, non carne generatis: nec imputare peccata omnino aliena, sed ea, quæ tametsi aliena dicantur, quia aliena voluntate commissa sunt, tamen etiam propria dici possunt, quia in iis hærent; quibus imputantur. Sic autem originale peccatum et alienum et proprium recte dici, supra non obijecimus.

Tertia obiectio. Ad rationem veri peccati pertinet, ut sit voluntarium: atqui peccatum originis non est voluntarium parvulis, cum sit (ut jam dictum est) aliena voluntate commissum; igitur peccatum originis parvulis non est vere peccatum. Respondet: peccatum bifariam sumitur. Nam et actio mala dicitur peccatum; et reatus, ac macula, quæ transeunte actu resident in anima ejus, qui peccavit, peccatum nihilominus appellantur. Voluntarium igitur ad rationem actionis male per se pertinet, ad rationem autem reatus et maculæ pertinet, nisi ratione causæ suæ, sive enim velit, sive nolit, qui actionem malam voluntate libera perpetravit, reatum et maculam peccando contrahit. Porro in infantibus non actionem malam, sed reatum dumtaxat, et maculam ponimus, ac per hoc non requiritur voluntate propria, ut infantes peccatum originale a parentibus trahant, sed sufficit aliena.

Itaque S. Augustinus lib. ii. de nuptiis et concupiscentia cap. 28. et lib. i. retract. c. 13. et 15. et aliis in locis, cum queritur, quemadmodum peccatum originale sit voluntarium, respondet, esse voluntarium voluntate primi parentis. Quia tamen reatus, et macula ex mala actione dimanant, nec possunt in iis herere, ad quos actio mala nullo modo pertinet, ideo S. August. multis in locis docet, Adamum, cum primum peccavit, totius humani generis gessisse personam,